

Bruxelles, 30. lipnja 2026.
(OR. en)

11355/26

COH 127
FIN 992
ECOFIN 960
SOC 468

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	30. lipnja 2026.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2026) 317 final
Predmet:	IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU Godišnje izvješće za Fond solidarnosti Europske unije za 2023.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2026) 317 final.

Priloženo: COM(2026) 317 final

Bruxelles, 30.6.2026.
COM(2026) 317 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Godišnje izvješće za Fond solidarnosti Europske unije za 2023.

SADRŽAJ

Uvod	2
Zahtjevi zaprimljeni 2023.:	2
Financiranje.....	5
Preispitivanje u sredini programskog razdoblja višegodišnjeg financijskog okvira 2021. – 2027.....	6
Zaključnja	6
Zaključci.....	7

UVOD

Člankom 12. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenog 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije¹ („Uredba”) utvrđeno je da Komisija Europskom parlamentu i Vijeću mora podnijeti izvješće o aktivnostima Fonda solidarnosti EU-a („FSEU”) u prethodnoj godini. Stoga se u ovom izvješću opisuju aktivnosti FSEU-a u 2023. Sadržava sažetak (i) zaprimljenih zahtjeva, (ii) predloženih i odobrenih financijskih doprinosa te (iii) predmeta koji su zaključeni u izvještajnom razdoblju za kalendarsku godinu 2023. Komisija je ocijenila sve zahtjeve u skladu s kriterijima utvrđenima u Uredbi.

Komisija je **2023.** zaprimila **pet novih zahtjeva** za financijske doprinose iz FSEU-a, i to od Grčke (poplave), Italije (poplave u regiji Emilia-Romagna), Austrije (poplave), Slovenije (poplave) i Turske (potres). Četiri zahtjeva odnosila su se na „prirodne katastrofe velikih razmjera”, a jedan na „prirodnu katastrofu u susjednoj zemlji”. Svi su zahtjevi procijenjeni kao prihvatljivi u skladu s kriterijima iz Uredbe.

Italija, Slovenija i Grčka zatražile su predugovore. U roku od nekoliko tjedana od primitka zahtjeva Komisija je odobrila sve predugovore i isplatila ukupno približno 220,09 milijuna EUR.

Provedbena odluka za potres u Turskoj donesena je u studenom 2023., a sporazum o delegiranju potpisan je u veljači 2024. Provedbene odluke o preostala četiri uspješna zahtjeva iz 2023. (Grčka, Italija, Austrija, Slovenija) donesene su u studenom i prosincu 2024. Nadalje, Komisija je 2023. zaključila dva predmeta FSEU-a.

U Prilogu I. navode se pragovi štete za mobilizaciju FSEU-a za „prirodne katastrofe velikih razmjera” primjenjivi 2023. Prilog II. sadržava pregled zahtjeva zaprimljenih 2023. kao i relevantne financijske informacije.

ZAHTJEVI ZAPRIMLJENI 2023.:

Komisija je 2023. zaprimila pet zahtjeva za financijski doprinos iz FSEU-a. Komisija ih je sve zaprimila u zakonskom roku od „najkasnije dvanaest tjedana nakon prvog nastanka štete” (članak 4. stavak 1. Uredbe). Četiri zahtjeva odnosila su se na „prirodne katastrofe velikih razmjera”, a jedan na „prirodnu katastrofu u susjednoj zemlji”.

Detaljne financijske tablice za te zahtjeve nalaze se u Prilogu II. ovom izvješću.

TURSKA – POTRESI

Dva velika potresa jačine 7,8 M_w i 7,5 M_w ² pogodila su 6. veljače 2023. južnu Tursku, točnije regiju Kahramanmara u blizini granice sa sjevernom Sirijom. Još jedan snažan potres jačine 6,3 M_w pogodio je pokrajinu Hatay 20. veljače 2023. Ti razorni potresi prouzročili su veliku štetu i odnijeli desetke tisuća života. U sljedeća tri tjedna zabilježeno je više od 10 000 naknadnih potresa. U 11 pokrajina zabilježeni su znatni materijalni gubici. Prema procjeni štete oštećeno je gotovo milijun zgrada, od čega je oko 280 000 urušeno ili ozbiljno oštećeno. Potresi su ozbiljno oštetili cestovnu, željezničku i komunikacijsku infrastrukturu, mreže za

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenog 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije (SL L 311, 14.11.2002., str. 3.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 661/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. (SL L 189, 27.6.2014., str. 143.) i Uredbom (EU) 2020/461 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. ožujka 2020. (SL L 99, 31.3.2020., str. 9.).

² M_w – Richterova ljestvica magnitude potresa ili ljestvica magnitude momenta.

opskrbu prirodnim plinom i energijom te vodoopskrbnu infrastrukturu. Procjenjuje se da je pogođeno 14 milijuna ljudi, odnosno 16 % stanovništva Turske.

U mjesecima nakon katastrofe u pogođenoj regiji organizirana su 332 šatorska naselja i 189 kontejnerskih naselja. Skloništa za hitne slučajeve osigurana su za gotovo 1,6 milijuna ljudi u regiji pogođenoj potresom. U drugim pokrajinama osiguran je smještaj za 330 000 građana pogođenih katastrofom. Osim toga, od otprilike 3,5 milijuna Sirijaca pod privremenom zaštitom u Turskoj, više od 1,7 milijuna živjelo je u pogođenoj regiji.

Turska je 20. travnja 2023. podnijela zahtjev za doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon potresa. Budući da Turska vodi pregovore o pristupanju s EU-om, ispunjavala je uvjete za podnošenje zahtjeva za pomoć iz FSEU-a u skladu s člankom 2. stavkom 1. Uredbe.

Turska nadležna tijela procijenila su ukupnu izravnu štetu na 81,7 milijardi EUR, a Komisija je procijenila da je 78,8 milijardi EUR prihvatljiv iznos ukupne izravne štete. Taj je iznos premašio primjenjivi apsolutni prag za „prirodne katastrofe velikih razmjera” od 3 milijarde EUR u cijenama iz 2011., što odgovara iznosu od 3,804 milijarde EUR u cijenama iz 2023. Zato je katastrofa kategorizirana kao „prirodna katastrofa velikih razmjera”.

Na temelju prijedloga Komisije COM(2023) 381 od 23. kolovoza 2023. proračunsko tijelo 4. listopada 2023. odobrilo je Turskoj isplatu 400 milijuna EUR iz FSEU-a. Komisija je 17. studenog 2023. donijela Provedbenu odluku C(2023) 7975 o dodjeli financijskog doprinosa iz FSEU-a.

Budući da Turska vodi pregovore o pristupanju EU-u, morala je potpisati sporazum o delegiranju s Europskom komisijom. Taj je sporazum potpisan u veljači 2024., nakon čega je 19. travnja 2024. isplaćeno 400 milijuna EUR.

ITALIJA – POPLAVE U REGIJI EMILIA-ROMAGNA

Od 1. do 17. svibnja 2023. talijansku regiju Emilia-Romagna pogodile su obilne kiše i poplave. U sedam pokrajina u središnjem i istočnom dijelu regije zabilježeni su iznimno obilni pljuskovi i kumulativne padaline, posebno u brdovitim i planinskim područjima. Ukupno je zabilježeno između 200 i 500 mm padalina. Uslijedile su poplave s teškim posljedicama. Osim štete na infrastrukturi te javnoj i privatnoj imovini koja je prouzročila velike gospodarske gubitke, 14 osoba izgubilo je život. Ekstremni vremenski uvjeti prouzročili su više od 1500 odrona tla, koji su rezultirali velikom štetom na cestama, zgradama, u javnim komunalnim uslugama i na vodotocima.

Talijanska nadležna tijela procijenila su ukupnu izravnu štetu na 8,53 milijarde EUR, što je Komisija u potpunosti prihvatila. Taj je iznos premašio prag Italije za „prirodne katastrofe velikih razmjera” od 0,6 % bruto nacionalnog dohotka, koji je 2023. iznosio 3,8 milijardi EUR. Zato je katastrofa kategorizirana kao „prirodna katastrofa velikih razmjera”.

Italija je 24. srpnja 2023. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za hitne operacije i operacije oporavka nakon poplava u svibnju 2023. Italija je zatražila predujam.

Provedbenom odlukom C(2023) 7823 od 13. studenog 2023. Komisija je Italiji dodijelila predujam u iznosu od 94 708 385 EUR. Taj je iznos isplaćen u studenom 2023.

Na temelju prijedloga Komisije COM(2024) 325 od 27. kolovoza 2024. proračunsko tijelo odobrilo je Italiji isplatu 378 833 540 EUR iz FSEU-a. Komisija je 18. prosinca 2024.

donijela Provedbenu odluku C(2024) 9259 o dodjeli financijskog doprinosa iz FSEU-a. Preostali iznos od 284 125 155 EUR isplaćen je u prosincu 2024.

SLOVENIJA – POPLAVE

Od 3. do 6. kolovoza 2023. snažan niskotlačni sustav uzrokovao je obilne padaline u Sloveniji. Olujni pljuskovi uzrokovali su velike poplave, odrone tla i klizišta. Najviše oborina zabilježeno je u sjevernom dijelu Slovenije, do 150 – 200 mm padalina. Poplave su bile nezapamćenih razmjera i uključivale su najveće slovenske rijeke. Velika količina vode uništila je ceste, mostove, infrastrukturu za pitku i otpadnu vodu, energetska infrastrukturu, gradske prostore, poljoprivredna zemljišta i brojne domove.

Slovenska nadležna tijela procijenila su ukupnu izravnu štetu na gotovo 10 milijardi EUR, a Komisija je procijenila da je 7,32 milijarde EUR prihvatljiv iznos ukupne izravne štete. Taj je iznos premašio prag Slovenije za „prirodne katastrofe velikih razmjera” od 0,6 % bruto nacionalnog dohotka, koji je 2023. iznosio 308,8 milijuna EUR. Zato je katastrofa kategorizirana kao „prirodna katastrofa velikih razmjera”.

Slovenija je 20. listopada 2023. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za hitne operacije i operacije oporavka nakon poplava u kolovozu 2023. Slovenija je zatražila predujam.

Provedbenom odlukom C(2023) 8168 od 23. studenog 2023. Komisija je Sloveniji dodijelila predujam u iznosu od 100 000 000 EUR. Taj je iznos isplaćen u prosincu 2023.

Na temelju prijedloga Komisije COM(2024) 325 od 27. kolovoza 2024. proračunsko tijelo odobrilo je Sloveniji isplatu 428 405 059 EUR iz FSEU-a. Komisija je 20. studenog 2024. donijela Provedbenu odluku C(2024) 8331 o dodjeli financijskog doprinosa iz FSEU-a. Preostali iznos od 328 405 059 EUR isplaćen je u prosincu 2024.

AUSTRIJA – POPLAVE

Od 3. do 6. kolovoza 2023. obilne kiše prouzročile su štetu na velikom dijelu javne i privatne infrastrukture u južnoj Austriji, posebno u južnoj Koruškoj i Štajerskoj. Oborinske vode poplavile su zgrade, podrumne, garaže, šume i polja te prouzročile više od 900 klizišta i odrona tla. Više od 120 općina pretrpjelo je štetu od oluja, uključujući izolirane prekide opskrbe električnom energijom zbog dizanja razine podzemnih voda. Štete su prijavljene i u susjednim pokrajinama kao što su Salzburg i Gradišće.

Austrijska nadležna tijela procijenila su ukupnu izravnu štetu na 208 milijuna EUR, što je Komisija prihvatila. Podnijela su zahtjev na temelju kriterija „prirodna katastrofa u susjednoj zemlji”, prema kojem se pomoć iz FSEU-a može mobilizirati i za svaku prirodnu katastrofu u prihvatljivoj državi koja je ujedno i „prirodna katastrofa velikih razmjera” u susjednoj prihvatljivoj državi. Budući da je ista prirodna katastrofa u Sloveniji kategorizirana kao „prirodna katastrofa velikih razmjera”, zahtjev Austrije bio je prihvatljiv za doprinos iz FSEU-a bez posebnog praga.

Austrija je 19. listopada 2023. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za hitne operacije i operacije oporavka nakon poplava u kolovozu 2023.

Na temelju prijedloga Komisije COM(2024) 325 od 27. kolovoza 2024. proračunsko tijelo odobrilo je Austriji isplatu 5 199 245 EUR iz FSEU-a. Komisija je 16. prosinca 2024. donijela Provedbenu odluku C(2024) 8860 o dodjeli financijskog doprinosa iz FSEU-a. Doprinos je isplaćen u prosincu 2024.

GRČKA – POPLAVE U TESALIJI

Od 4. do 11. rujna 2023. snažna oluja velikih razmjera s ekstremnim količinama padalina poharala je dijelove Grčke i prouzročila katastrofalne poplave na više lokacija u srednjem dijelu zemlje, posebno u Tesaliji. U pogođenim regijama ukupno je zabilježeno između 400 i 1000 mm padalina. Tijekom oluje u većini regije količina kiše bila je jednaka prosječnoj godišnjoj vrijednosti. Olujna kiša prouzročila je velike poplave u središnjoj Grčkoj te su velika područja bila prekrivena vodom. Poplave su ozbiljno oštetile infrastrukturu, pretvorile ulice u rijeke, srušile zgrade i mostove te potopile cijela sela. Osim štete na infrastrukturi te javnoj i privatnoj imovini koja je prouzročila velike gospodarske gubitke, 17 osoba izgubilo je život.

Grčka nadležna tijela procijenila su ukupnu izravnu štetu na 2,33 milijarde EUR, što je Komisija prihvatila. Taj je iznos premašio prag Grčke za „prirodne katastrofe velikih razmjera” od 0,6 % bruto nacionalnog dohotka, koji je 2023. iznosio 1,09 milijardi EUR. Zato je katastrofa kategorizirana kao „prirodna katastrofa velikih razmjera”.

Grčka je 20. studenog 2023. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za hitne operacije i operacije oporavka nakon poplava u Tesaliji u rujnu 2023. Grčka je zatražila predujam.

Provedbenom odlukom C(2024) 505 od 23. siječnja 2024. Komisija je Grčkoj dodijelila predujam u iznosu od 25 382 237 EUR. Taj je iznos isplaćen u veljači 2024.

Na temelju prijedloga Komisije COM(2024) 325 od 27. kolovoza 2024. proračunsko tijelo odobrilo je Grčkoj isplatu 101 528 949 EUR iz FSEU-a. Komisija je 22. studenog 2024. donijela Provedbenu odluku C(2024) 8417 o dodjeli financijskog doprinosa iz FSEU-a. Preostali iznos od 76 146 712 EUR isplaćen je u prosincu 2024.

FINANCIRANJE

Pojedinačni iznosi pomoći koje je predložila Komisija izračunani su primjenom metode o kojoj je odlučeno 2002. i koja se otad primjenjivala u svim slučajevima. Temelji se na prihvaćenoj ukupnoj izravnoj šteti prouzročenoj katastrofom u odnosu na relativno bogatstvo pogođene zemlje, što se očituje u pragu za katastrofu velikih razmjera (vidjeti Prilog I).

U skladu s tim, na „prirodne katastrofe velikih razmjera” primjenjuje se progresivni sustav u dva koraka, pri čemu zemlja dobiva nižu stopu pomoći od 2,5 % ukupne izravne štete za dio štete ispod praga i veći udio pomoći od 6 % za dio štete koji premašuje prag. Ta se dva iznosa zbrajaju. Za „regionalne prirodne katastrofe” i „prirodne katastrofe u susjednoj zemlji” dobiva se 2,5 % ukupne izravne štete.

Nakon što su Europski parlament i Vijeće odobrili mobilizaciju FSEU-a i u proračunu EU-a na raspolaganje stavili potrebna proračunska sredstva, Komisija je donijela provedbene

odluke o dodjeli pomoći pojedinačnim zemljama te je zatim isplatila puni iznos. U slučajevima u kojima je dodijeljen predujam isplaćen je samo preostali iznos ukupnog doprinosa.

U prilogima provedbenim odlukama navedeni su opći opis predviđene upotrebe novca, tijela koja su države korisnice imenovale za obradu doprinosa iz FSEU-a te neovisno tijelo odgovorno za reviziju i kontrolu.

U izvještajnom razdoblju Europski parlament i Vijeće, kao proračunsko tijelo, odobrili su na prijedlog Komisije tri financijska doprinosa iz FSEU-a. Komisija je predstavila svoj prijedlog za mobilizaciju FSEU-a u jednoj skupini:

- Komisija je 28. kolovoza 2023. donijela Prijedlog³ odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji FSEU-a radi pružanja pomoći Rumunjskoj, Italiji i Turskoj nakon prirodnih katastrofa koje su se dogodile 2022. i 2023. Tom prijedlogu priložena je Odluka br. 10/2023, u kojoj je predložen prijenos 446 836 375 EUR iz pričuvne linije pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi („SEAR”) u operativnu proračunsku liniju FSEU-a, i za obveze i za plaćanja.

Proračunsko tijelo donijelo je 4. listopada 2023. prijedlog kojim je dodijeljena pomoć iz FSEU-a u iznosu od 454 835 030 EUR sljedećim zemljama: (i) Rumunjskoj zbog suše tijekom ljeta 2022., (ii) Italiji zbog poplava u regiji Marche u rujnu 2022. i (iii) Turskoj zbog potresa u veljači 2023. Nakon donošenja odgovarajućih provedbenih odluka o dodjeli pomoći Rumunjskoj je 14. prosinca 2023. isplaćeno 33 895 935 EUR, Italiji je 14. prosinca 2023. isplaćeno 20 939 095 EUR, a Turskoj je 19. travnja 2024. isplaćeno 400 000 000 EUR.

PREISPITIVANJE U SREDINI PROGRAMSKOG RAZDOBLJA VIŠEGODIŠNJEG FINACIJSKOG OKVIRA 2021. – 2027.

Zbog sve većih zahtjeva za potporom iz FSEU-a Komisija je u lipnju 2023. u okviru preispitivanja u sredini programskog razdoblja višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) predložila povećanje gornje granice pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR), među ostalim za FSEU, za 2,5 milijardi EUR (u cijenama iz 2023.) za preostale četiri godine VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. Cilj tog prijedloga bio je ojačati kapacitete EU-a za odgovor na krize i situacije nužde. Preispitivanje u sredini programskog razdoblja dovršeno je 2024., a njegov će se ishod analizirati u godišnjem izvješću FSEU-a za 2024.

ZAKLJUČENJA

Člankom 8. stavkom 3. Uredbe utvrđeno je da država korisnica u roku od 24 mjeseca od datuma isplate financijskog doprinosa mora podnijeti izvješće o financijskom izvršenju („izvješće o provedbi”) s izjavom u kojoj potkrepljuje rashode („izjava o valjanosti”).

Komisija je 2023. zaključila dva predmeta FSEU-a.

Mađarska, pandemija bolesti COVID-19 2020.: financijski doprinos iz FSEU-a iznosio je 39 723 926 EUR. Mađarska nadležna tijela dostavila su izvješće o provedbi i izjavu o valjanosti u lipnju 2022. Prema informacijama koje je dostavila Mađarska prihvatljivi rashodi

³ COM(2023) 381 od 23.8.2023.

iznosili su 39 723 926 EUR i nisu utvrđene nepravilnosti. Komisija je utvrdila da nije potrebno primijeniti financijski ispravak te je spis zaključen u listopadu 2023.

Italija, teška vremenska nepogoda 2019.: financijski doprinos iz FSEU-a iznosio je 211 707 982 EUR. Talijanska nadležna tijela dostavila su izvješće o provedbi i izjavu o valjanosti u veljači 2023. Prema informacijama koje je dostavila Italija prihvatljivi rashodi iznosili su 213 626 902,82 EUR, što je bilo više od doprinosa FSEU-a. Komisija je utvrdila da nije potrebno primijeniti financijski ispravak te je spis zaključen u prosincu 2023.

ZAKLJUČCI

Trend većeg broja ozbiljnih prirodnih katastrofa nastavio se 2023., od nezapamćenih poplava u Uniji do katastrofalnog potresa u Turskoj.

Te su katastrofe odnijele živote, ali i znatno opteretile gospodarstva i ekosustave Unije i zemalja kandidatkinja, zbog čega se dodatno ističe hitna potreba za koordiniranim djelovanjem u borbi protiv klimatskih promjena i jačanju otpornosti za budućnost.

Osim toga, opteretile su i već preopterećeni proračun FSEU-a. Iznos od 400 milijuna EUR isplaćen Turskoj najveći je iznos pomoći ikad isplaćen zemlji koja vodi pregovore o pristupanju EU-u. Taj isplaćeni iznos znatan je dio ukupnog proračuna FSEU-a za 2023., koji je iznosio samo 500 milijuna EUR u cijenama iz 2011. i 662,45 milijuna EUR u cijenama iz 2023. Istodobno je i predujam od 100 milijuna EUR isplaćen Sloveniji nakon poplava u kolovozu 2023. bio rekordno visok za FSEU.

Zaključno, s obzirom na veličinu zahtjeva za pomoć zaprimljenih 2023. i povećani pritisak na proračun FSEU-a jasno je da je potpora iz Fonda iznimno potrebna.